Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

Home Page | Listing of Articles

Новомученики о. Павло й Добродійка Іванна Швайки

New Martyrs Fr. Paul and Dobrodiyka Joanna Szwajko

Fr. Ihor Kutash - o. Ігор Куташ

kutash@unicorne.org

«Мученики святії злобу людської ненависті стражданнями чесними ви знищили, тим і вічную славу наслідували» (З Кондака Новомученикам Холмським і Підляським).

У велике Свято Успіння
Пресвятої Богородиці (28-го серпня на григоріанському календарі, а це 15-го серпня на юліанському) ми також святкуємо пам'ять Новомучеників о. Павла й Добродійки Іванни Швайків. Вони приєдналися до нашої Владичиці своїми стражданнями після Відправи Літургії та Хрещення дочки брата-Священика, о. Івана Зб'йоровського. Відбулося це в Празник Її Успіння в р. 1943 в селі Грабовиці в районі Грубешова в Польщі, де головно мешкали українці, яких звуть лемками.

О. Павло народився в селі Заболотні в районі Бродів (сьогодні це

"Holy Martyrs, you destroyed the malice of human hatred by your sufferings, and thus obtained eternal glory" (From the Kontakion to the New Martyrs of Kholm and Pidlyashya).

On the great Feastday of the Dormition of the Mother of God (August 28 – Gregorian Calendar which is August 15 on the Julian) we also commemorate the New Martyrs Fr. Paul and Dobrodiyka Joanna Szwajko. They joined our Lady in their martyrdom after the celebration of the Liturgy as well as the Baptism of the daughter of a brother Priest, Fr. John Zbiorowski. This took place on the Feastday of Her Dormition in the year 1943 in the village of Grabowiec in the Hrubieszow district of Poland, largely inhabited by Ukrainians known as Lemkos.

Fr. Paul was born in the village of Zabolottsi in the district of Brody (today in

в Україні) 1893 р., можливо саме в той день, коли його замучили на пів століття пізніше, згідно з одним джерелом. Це село пам'ятає Кіндрата Швайку (різновид прізвища о. Павла), який спорудив фігуру Св. Івана Предтечі біля сільської криниці. Її знесли комуністичні окупанти й закинули її десятиліттями поміж бур'янами на цвинтарі, але її відновили й наново посвятили в 1987 р. І цілком правильно стоїть вона біля криниці, в якій святять Воду на Празник Богоявлення (по-народному Йордан). Дуже можливо, що о. Павло родич Кіндрата.

Більшість населення околиці о. Павла в ті часи правдоподібно були українцями-католиками (як мабуть і сьогодні, бо ж Громада українська католицька, яка була позбавлена захисту законного комуністичними окупантами, таки здобула попередній стан після спадку Радянської Імперії). Та о. Павло посвятив себе Православ'ю, яке знаходиться в центрі Українського-католицького сповідання, і вчащав у Семінарію в Катеринослав (його звали Січеславом в часи Української Народної Республіки -1917-1918 - а зараз звуть Дніпропетровським).

О. Павло закінчив Семінарію в червні 1918 а в 1923 одружився з випускником Економіки Іванною Лотоцькою в селі Гаї Лев'ятинські в районі Крем'янці на Волині. Його висвятив на сан Диякона а потім і Священика Митрополит Діонісій в вересні 1924 р. в Храмі Св. Івана Богослова в Холмському районі Польщі (де головно мешкали українці). Його перша Парафія була в Потоці Горному в Білгорайскому районі Польщі.

В р. 1927 о. Павла призначили в Лемківшину (в основному етнічно українську частину) в Польщі, у села Святкова Велика та Дешниця (района Ясло). У тому часі багато лемків

Ukraine), in 1893, possibly on the very day on which he was martyred half a century later, according to one source. The village remembers Kindrat Shvayka (a variation of Fr. Paul's surname) who erected a statue of St. John the Baptist by the village well. It was pulled down by the Communist occupiers and left for decades among the weeds in the cemetery, until it was restored and reconsecrated in 1987. It stands, most appropriately, beside the well in which the water is blessed on the Feast of Theophany (popularly called "Yordan" by Ukrainians). Fr. Paul was likely a relative of Kindrat.

The majority of the population in Fr. Paul's district was likely Ukrainian Catholic in his day (as it probably is again today, since the Ukrainian Catholic community, which was placed outside the protection of the law by the Communist occupiers, has regained its former status with the fall of the Soviet Empire). Fr. Paul dedicated himself to the Orthodoxy which is at the heart of the Ukrainian Catholic confession and attended Seminary in Yekaterynoslav (called Sicheslav in the time of Ukrainian National Republic – 1917-1918 – and now called Dnipropetrovsk).

Fr. Paul graduated from Seminary in June of 1918 and, in 1923, married a graduate of Economics, Joanna Lototsky, of the village of Hayi Leviatyns'ki of the Kremyantsi region of Volyn'. He was ordained a Deacon and, soon after, a Priest by Metropolitan Dionysius, in September of 1924, in the Church of St. John the Theologian in the Kholm region of Poland (primarily inhabited by Ukrainians). His first Parish was in Potok Gorny in the Bilgoraj region of Poland.

In 1927 Fr. Paul was assigned to the Lemkivshchyna (primarily ethnically Ukrainian) region of Poland, to the villages of Swiątkowa Wielka and Desznica (Jasło district). This was a time when many Lemkos were returning to the Orthodox Faith of their ancestors. It was also a time when the people of Poland, long

наверталися на Православ'я своїх предків. А також у той час народ Польщі, яка довго була підкорена Імперії Московській, повертався до своєї ідентичності, як впродовж майже тисяча років була близько зв'язана з Церквою Римською. На працю о. Павла і йому подібних дивилися з підозрінням а то й ворожо.

У 1938, в часі великого тиску на лемків покинути Православ'я і прийняти відданість Церкві Римській, о. Павла призначили на Парафію в селі Сідлиськах на Замойщині. Це служіння відбувалося в надзвичайно небезпечному часі. Він обслуговував Парафії в Холмщині, яка на той час була в юрисдикції Владики Іларіона (Огієнка – пізніше Митрополита Української Православної Церкви в Канаді). Між ними була й Парафія в Снятичах. Його та Добродійку Іванну грабували й били, але вони зосталися вірними своєму покликанню та служінню.

У 1943 р. о. Павла призначили на Парафію в Грабовицях на Грубешівщині. І там на Свято Успіння, брутально накинулася на нього й на його дружину польська партизанська група, очолена Йозефом Сміхом, якого кличка була «Цьонґ». Помучили їх около години часу. Добродійка Іванна померла з кровотечі, а о. Павла по всьому стратили кулями. Дивним спів падінням є прізвище лідера партизанів «Сміх», що натякає на ту радість, яку отримують ті, що, як наш Господь, помирають за Віру. Навіть його кличка «Цьонґ», що означає «шнурок» пригадує нам, що все - зв'язане і тримається докупи Провидінням Люблячого Бога, що все приводить на добро для тих, що люблять Його (Римлян 8:28).

Шлях Йозефа після цієї масакри не був веселий. Виявляється, що його переслідували комуністичні окупанти Польщі після війни. Вони й заставили subjugated to the Moscow Empire, were restoring their distinct identity, which for almost a millennium had been closely linked to the Church of Rome. The work of Fr. Paul and those like him were viewed with profound suspicion and hostility.

In 1938, at a time of great pressure upon the Lemkos to forsake Orthodoxy and accept allegiance to the Church of Rome, Fr. Paul was assigned to a Parish in the village of Siedliska in the Zamosc region. His ministry came at a most precarious time. He served Parishes in Kholm, which was in the jurisdiction of Bishop Ilarion (Ohiyenko – later, Metropolitan of the Ukrainian Orthodox Church of Canada). Among these was the Parish in Sniatycze. He and Dobrodiyka Joanna were robbed and beaten, but they remained faithful to their vocation and ministry.

In 1943 Fr. Paul was assigned to the Parish in Grabowiec in the Hrubieszow district. And there, on the Feast of the Dormition, he and his wife were brutally attacked by a Polish partisan group led by Jozef Smiech, whose nickname was "Ciag". They were tortured for an hour or so. Dobrodiyka Joanna died from loss of blood, while Fr. Paul was finally dispatched by bullets. By a strange coincidence, the partisan group's leader's name means "laughter", which actually hints at the joy awaiting those who are, like our Lord, put to death for their Faith. Even his nickname "Ciag", which means "string", reminds us that everything is linked and held together by the Providence of a Loving God who brings everything to good for those who love Him (Romans 8:28).

Jozef's path after this massacre was not a happy one. He seems to have been persecuted by the Communist occupiers of Poland after the war. They prevailed upon him to work for them as a double agent among those Polish patriots who yearned for freedom from their yoke and it appears that he died in

його працювати для них як подвійний агент поміж польськими патріотами, які прагнули звільнення від їхнього ярма, і здається, що він помер у безчесті.

А натомість жертви його, о. Павло й Добродійка Іванна, торжественно проголосили переможцями в Хорі Святих у червня 2003 р. підчас колосального Свята. В якому прийняли участь і представники польського Уряду та Римо-Католицької Церкви.

Християни не конче очікують справедливості чи перемоги в сучасному часі. Буває не раз навпаки: добрі люди страждають а злі наче б то мають успіхи – на певний час. Та історія показує нам, що добрих остаточно таке оправдують і святкують – не рідко вже після того, як вони вже покинули цей світ – наче б то переможеними. Критична для нас справа – триматися віри, як о. Павло й Добродійка Іванна – вільними від гніву та злоби. Христос, що діє в нас і в усіх, хто любить Його, ПЕРЕМАГАЄ!

disgrace.

His victims, Fr. Paul and Dobrodiyka Joanna, on the other hand, were solemnly proclaimed victors in the choir of Saints in June of 2003, in a massive celebration which included representatives of the government of Poland and the Roman Catholic Church.

Christians ought not necessarily to look for justice or victory in this present time-line. In fact, it is very often the case that good people suffer while the evil appear to prevail – for a time. History shows us, however, that the good are always exonerated and celebrated – quite often after they have already departed the world, apparently in defeat. It is crucial that we, like Fr. Paul and Dobrodiyka Joanna, hold on in faith – and in innocence of rancor or malice. Christ, working in us and in all who love and serve Him, CONQUERS!